

LAURA
MADELEINE

*Magusa-
meistri lugu*

Romaan

Laura Madeleine
The Confectioner's Tale
2015

*Raamatu eesti keeles kirjastamise õigus kuulub
eranditult kirjastusele ERSEN.
Selle raamatu reprodutseerimine, tõlkimine ja levitamine
ilma valdaja loata on õigusvastane
ja seadusega karistatav.*

Käesolev raamat on ilukirjandusteos ning peale ajalooliste faktide on mis tahes sarnasused nii elavate kui ka surnud isikutega täiesti juhuslikud.

Kaane kujundanud Reet Helm
Toimetanud Jana Kuremägi
Korrektor Inna Viires

Copyright © Laura Hounsom 2015
All rights reserved.
© 2018 Kirjastus ERSEN

E09346918
ISBN 978-9949-82-289-8

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

Emale

Proloog

Pariis, 1910

Poiss jooksis metrootrepist üles, astus välja vaiksesse õhtusse. Oli varajane aprillikuu algus, ilm veel küllalt külm, nii et hingeõhk rippus udupilvekesena tema ees. Viivuks kuulatas poiss kuskilt kostvaid kirikukelli, mis löid kümme. Ta vaatas peaaegu vargsi ringi, enne kui mingi liikumine ta tähelepanu paelus. Poiss naeratas laialt, kummardus trepist alla ja sirutas käe.

Peened tumedasse tallenahka kinnastatud sõrmed haarasid tema omadest kinni ja noor neiu tõttas mõnest viimasest trepiastmest üles ning seisatas poisi kõrval.

„Les Halles?” küsis neiu hingetult ja lükkas elegantse kübara õigele kohale tagasi. „Mida me siin teeme? Sel kellaajal on kõik juba kinni.”

„Ära ole selles nii kindel.” Poiss hõõrus paljaid käsi kokku ja sirutas küünarnuki. Tema kuub oli õhuke ega pakkunud sooja, aga kordki ei hoolinud ta sellest. „Ma usun, et tänaõhtune retk meeldib teile, *mademoiselle*.”

Nägu säramas, võttis tüdruk tal käe alt kinni.

Tänavate kohal hõljus peen udu, mis mahendas gaasilaternate kuma, otsekui oleksid need valgust andnud läbi puuvillase riide.

Talve sõrmed klammerdusid öösse, ent külm hakkas järele andma ja peagi saabub kevad.

Nad kõndisid koos nagu mis tahes auväärne paar, piilusid vargsi teineteise poole, kuni kumbki neist ei suutnud naeratust tagasi hoida. Lärm udu sees valjenes, mitte üks heli, vaid palju: hääli, mis kätkes endas sadat häält, lõgisev, lurtsuv, sulgkerge ja trummeldav kära. Tüdruku silmad läksid pärani, kui nad ümber nurga pöörasid ja nägid enda ees kõrgete aknaklaaside ja sakiliste võlvidega hoonet, mis ühtaegu ümbritses kaost ja laskis sel vastu kajada.

„Te ütlesite, et tahate näha ehedat Pariisi, *mademoiselle*,” sosistas poiss tüdrukule kõrva. „Siin see ongi.”

Hilisest kellaajast hoolimata kihas turg elust, valgus puuviljakoores, saepuru- ja õlelasuna kõnniteedel. Hobused ja automobiilid seisid üksteise kõrval. Kulleripoisid hüplesid saabastes jalgadel, et sooja saada. Sõepannidelt kerkis süte ja kastanite lõhna.

„Kas me võime sisse minna?”

Särades võttis poiss tüdrukul käest kinni ja nad astusid sellesse tohuvabohusse.

Algul võis märgata pilke – tüdruku peened riided mõjusid kulunud linase ja narmendava puuvilla kõrval kohatult –, ent kui nad edasi trügisid ja ruumi järjest vähemaks jäi, ei pannud keegi nende riideid tähele ega hoolinud neist. Siin räägiti ainult kauplemise keelt. Seda räägiti lakkamatult mõirates, suude ja kaaluvihtide turumurrakus, mis jäi võõra kõrva jaoks arusaamatuks.

Tüdruk sikutas poissi käsivarrest ja osutas köögiviljaleti poole. Puust kastid mulla sisse torgatud heledate varajaste kartulitega, nende kohal vanad krimpsus talisibulad ja küüslaugud lõtvadeks palmikuteks põimitud. Üks külmavõetud sõrmedega mees sidus parajasti kokku oblikakimpe. Tüdruk naeris, kui kaks köögivilja-

naist loopisid varajasi kapsaid vankri tagaosast suurde punutud korvi. Nad muutsid tegevuse mänguks, vaatasid, kui kiiresti suudavad kapsaid visata, ja ümberringi elasid kauplejad neile kaasa. Naiste kinni pandud juuksed ripnesid lohakalt ja nende põsed olid pingutusest ja lustimisest punased.

Kõrvalleti äärde oli kogunenud rahvasumm. Siin olid hüüded iseäranis ägedad. Keegi mees täitis paberkotte ja ulatas neid ostjatele nii kiiresti, kui jõudis raha vastu võtta. Poisil käest lahti lasknud, naeratas tüdruk talle metsikut naeratust ja trügis lihasealiste õlgade vahelt läbi. Poiss üritas teda takistada, muretses tõukleva rahvahulga pärast, aga viiv hiljem oli tüdruk tagasi, kleidiserv poriseks trambitud. Võidurõõmsal ilmel asetas ta poisi peopesale väikese kollase kera.

„Mis see on?” küsis poiss, kui tüdruk hakkas kindaid käest võtma.

„Kuidas nii, midagi, mida te ei teagi, härra teejuht?” aasis tüdruk. „See on veriapelsin, otse Itaaliast.”

Ta näitas ette, mismoodi puuvilja koorida, ja nad seisid koos sellel hiiglaslikul platsil ühe söepanni läheduses, lutsutasid apelsini rubiinpunast viljaliha ja naersid mahla üle, mis maha nirises. Tüdruku silmad särasid ja ühtäkki valdas poissi nukruselaine. Hommikul on tüdruk jälle tagasi oma elegantses ja väarikas maailmas ja sööb võib-olla neidsamu apelsine hommikueineks, söögiriistad hõbedased, üks õhuke lõik korraga.

Tüdruk vististi tajus tema juures mingit muutust. „Palun,” sosistas ta lähemale astudes, tsitruselõhnaline hingeõhk poisi põsel magus, „praegune aeg on sinu ja minu ja mitte kellegi teise päralt. Siin homset ei ole.”

Tulekuma andis ta kahvatule nahale tooni, laskis ta silmade sinal süveneda, kuni poisile näis, nagu võiks ta neisse uppuda.

Vali röögatus sundis poissi sammu tahapoole kargama ja nad liibusid vastu seina, sellal kui kriiskavalt kaagutav kanakari

katkisest korvist välja pääses, täis võitlushimu, suled lendamas. Üks naine vandus ja kahmis lindude järele, kui need ta seelikult alt läbi pagesid.

Poiss ja tüdruk tungisid sügavamale turu sisemusse, mööda pimedat treppi selle all asuvasse tunnelitesse ja maa-alustesse käikudesse, mida valgustasid gaas ja särisevad elektripirnid. Tüdruku jalg libastus plaaditud käigus. Ta kukkus ja poiss haaras temast kinni, suutes ise märjal pinnasel vaid vaevu tasakaalu hoida. Üürikeseks hetkeks oli tüdruk tema käte vahel, pooleldi naerdes, pooleldi pahviks löödud, kübar ühele silmale vajunud, ja poiss pidi end kõigest väest talitsema, et teda mitte tugevamini emmata.

Nad liikusid ettevaatlikult ümber libeda lombi. Sinna tilkus vett kalakaupmehe kärust, mis oli täis hiiglaslikke hõbedasi elukaid, ning põrandal vedelevast soolikalasust kerkis mere ja jõe lehka.

„Kas sul on kõht tühi?“ küsis poiss, pilk ämbril, milles ootas hunnik kivikõvasid olendeid, kinnised ja vaikivad.

„Kohutavalt,“ vastas tüdruk. „Kas me hakkame austreid sööma?“

Taskust kasinad mündid lagedale koukinud, ulatas poiss mõned neist. Kalakaupmees tõmbas ämbrist välja kuus asjandust, kangutas need väikese noaga lahti ja mähkis ajalehepaberisse.

Taas puhtama õhu kätte astunud, leidsid nad pagarikäru, millel kõrgusid tumedate leivapätside virnad. Nad ostsid ühe ja loovisid baari suunas, mille kipakad lauad ja toolid olid külma öö ja tormaka turumelu vahele kiilutud.

Ühte nurka pugenuid, küünarnukid vastamisi, jõid nad oda-
vat punast veini ja nautisid leivast ja otse paberi seest võetud aust-
ritest koosnevat einet. Toit oli jumalik – näis, nagu kätkenuks see
söömaaeg selleks üheksainsaks tunniks siin, ühel Pariisi väljakul,
endas maailma enese olemust. Poiss juurdles, miks polnud toit

kunagi nii hästi maitsenud. Vaadates, kuidas tüdruk oma klaasi tühjaks kummutas, taipas ta, et teab vastust juba niigi.

Siin homset ei ole, oli tüdruk öelnud. Ent poiss oli targem. Homme päev tuleb ikkagi ja koos sellega ka tõde, mida kumbki neist tunnistada ei tahtnud. Väljas hakkasid Saint-Eustache'i kaeblikud kellad üksteist lööma.

Olgu neetud see homme, mõtles poiss ja sirutas käe tüdruku oma järele.

Esimene peatükk

Cambridge, märts 1988

Ma torman King's College'i väravatest sisse just sel hetkel, kui kabeli kellad löövad täistundi. Ma olen hiljaks jäänud ja kõigist kohtumistest, kuhu mul oleks võimalik hilineda, on tänane kõige hullem.

Tänavat tõkestab tuulepluusides turistide rühm. Sõelun nende vahelt läbi, heidan pilgu kellale. Olin lootnud kohale jõuda piisava ajavaruga, leida endale silmatorkamatu koha saali tagaservas, mitte aga tormata uksest sisse, hiline ja korratu.

Läbin hoovi jooksuga ja võtan kaks niisket kivist trepiastet korraga. Aknal vilksatab mu peegelpilt: vihmast läbi ligunenud, hele sasine tukk silma tikkumas. Lükkan juuksed näolt ja kiirustan suure kahepoolse tammepuust ukse suunas.

Väljas teadetetahvlile kinnitatud sildil seisab kirjas: *15. märts kell 11.00 „Legendi paljastamine: eluloolane Simon Hall tutvustab kadunud ajaloolast, autorit ja kriitikut J. G. Stevensoni.”*

Kohendan näole kerkinud kulmukortsutuse sissepääsu valvavat naist märgates kiiruga vabandusgrimassiks. Naine mühatub halvaks panevalt, aga laseb mu mööda. End kogunud, niहुantan ma raske ukse lahti. Saal on puupüsti täis, üliõpilased ja

akadeemikud on toolidel ühtviisi lähestikku pressitud ja nende hingeõhk muudab aknad uduseks. Hoolimata mu pingutusest kriiksub üks oma hingedel valjusti ning poodiumil seisev mees vakatab, vaatab minu poole. Hoian pea langetatud ja nihkun piki tagumist rida ühe vaba istme poole.

„Nagu ma ütlesin,“ jätkab kõneleja, „me kõik teame, mis juhtub, kui tuntud inimene sureb: ta saab surmakuulutuse *The Timesis*, uue kogutud artiklite mälestusköite ja järelehüüdeid kõikvõimalikes ajakirjades.“

Mõned nooremad kuulajad kihistavad naerda, kibeledes näitama, kui väga lektori sundimatu olek neile meeldib.

Mina piidlen meest hoolikalt. Simon Hall, praegune ajaloovalle lemmik. Kus aga kommentaari vaja, olgu siis raadios või ajaleheartiklis, on tema kohe kohal. Otsustan, et ta pole nii noor, nagu võiks oletada piltide järgi. Tõsi, lokkis juuksed ja avatud ilme annavad talle noorusliku väljanägemise, aga ta silmanurkades on kurrud ja on aimata, et talle hakkab vats tekkima. Vajun oma toolil pisut madalamale ja püüan tähelepanu hoida.

„Suurkujude austamises pole midagi halba,“ ütleb mees, „ja keegi ei saa eitada, et J. G. Stevenson oli andekas ajaloolane. Aga kui palju me temast tegelikult teame? Kes oli mees nende raamatute taga?“

Ta teeb efekti mõttes pausi, vaatab ringi.

„Eluloolasena on minu kohus neile küsimustele vastata ja see tähendab inimeste minevikku kaevumist ja selliste asjade avastamist, mida nad oleksid ehk eelistanud enda teada jätta. Ja, mu daamid ja härrad, ma avastasin, et J. G. Stevenson polnud mingi pühak.“

Ta nõjatub pingsalt kõnepuldile, lubab iga kohalolija saladusse pühendada.

„Ma sain hiljuti ligipääsu Stevensoni erakirjadele ning leidsin nende hulgast ühe erilise. See oli kirjutatud talle siis, kui ta

noore mehena Pariisis viibis, ning see paigutab ta vähimagi kahtlusetä ühe sellise skandaali keskmesse, mida ta isegi oma perekonna eest varjas. Ma uurin välja selle mõistatuse taga peituvatõe ja näitan teile kõigile J. G. Stevensoni tegelikku palet.”

Kui saabub aeg küsimusi esitada, nihelen ma ja püüan kätt küljel hoida, ehkki vahutan vihast. Kuulan arulagedaid kommentaare ja teravaid sõnu, kuni viimaks, päris lõpus, ei suuda ma enam kätt õhku kerkimast takistada.

„Ma kardan, et meil ei ole enam aega,” ütleb üritust juhtiv akadeemik mulle. „Võib-olla te oleksite...”

„Nii et teil on kavatsus inimene vaid sellepärast maha tappa, et saaksite moega kaasas käia?” panen ma Halli proovile. „Või omavolitsete te surnute kallal, tuhnite eraasjades, et rohkem tuntutust koguda?”